

ЗАКОН ЗА ТОПОЛОГИЯТА НА ИНТЕГРАЛНИТЕ СХЕМИ

В сила от 15.12.1999 г.

Обн. ДВ. бр.81 от 14 септември 1999г., изм. ДВ. бр.30 от 11 април 2006г., изм. ДВ. бр.98 от 13 декември 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.92 от 27 октомври 2020г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Предмет

Чл. 1. Този закон урежда условията и реда за регистрация на топологията на интегралните схеми, наричана по-нататък топология, правата, произтичащи от регистрацията ѝ, и защитата на тези права.

Приложно поле

Чл. 2. (1) Този закон се прилага по отношение на българските физически и юридически лица, както и по отношение на чуждестранни физически и юридически лица от държави, които участват в международни договори, по които Република България е страна.

(2) По отношение на чуждестранни физически и юридически лица от други държави този закон се прилага при условията на взаимност, която се преценява от Патентното ведомство.

Обект на закрила

Чл. 3. (1) Обект на закрила е оригинална топология, която е резултат от собствените интелектуални усилия на създателя ѝ и не е известна сред създателите на топологии и производителите на интегрални схеми по време на нейното създаване.

(2) На закрила подлежи и топология, представляваща комбинация от известни елементи и връзки между тях, само когато отговаря на условията по ал. 1.

(3) Правната закрила на топологията по този закон не се простира върху технологиите за производство на интегралната схема, в която е приложена топологията, както и върху информацията, съхранена в нея.

Представителство

Чл. 4. (Изм. - ДВ, бр. 92 от 2020 г.) (1) Всяко лице, което съгласно този закон има правото да извършва действия пред Патентното ведомство, може да направи това лично, чрез адвокат или чрез представител по индустриална собственост.

(2) Лице по ал. 1, което не е установено в Република България или в друга държава - членка на Европейския съюз, в държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или в Конфедерация Швейцария, извършва действия пред Патентното ведомство чрез адвокат или чрез представител по индустриална собственост.

(3) За представителите по индустриална собственост, включително техните дружества или съдружия, извършващи дейност по представителство по този закон, се прилагат изискванията на глава осма "б" от Закона за патентите и регистрацията на полезните модели.

Правила за представяне на документи и за кореспонденция

Чл. 4а. (Нов - ДВ, бр. 92 от 2020 г.) (1) Всички документи в производствата пред Патентното ведомство се представят на български език или с превод на български език.

(2) Кореспонденцията във връзка с производствата пред Патентното ведомство се води на адрес в Република България, на електронен адрес или чрез портала за електронни услуги на Патентното ведомство, ако това е възможно. При промяна на посочения адрес страната по производството уведомява Патентното ведомство в 7-дневен срок от настъпването на промяната.

(3) Когато страната по производството пред Патентното ведомство не е посочила адрес в Република България, на същата се изпраща уведомление, с което ѝ се предоставя най-малко 7-дневен срок от получаването му за посочване на адрес. Когато не е посочен никакъв адрес, се прилагат правилата за уведомяване по реда на Административнопроцесуалния кодекс, освен ако в този закон не е предвидено друго.

(4) Когато страната, иницирала производство пред Патентното ведомство, не отстрани нередовностите в срока по ал. 3, същото се прекратява.

(5) Проверката за наличието на изискванията по ал. 2 в производствата по заявки за регистрация на топология се извършва по реда на чл. 27.

Такси

Чл. 5. Патентното ведомство събира такси за: заявяване, регистрация, публикация на регистрацията, вписване на прехвърляне и други промени в правния статус и публикация за тях, вписване на лицензионен договор и публикация на вписването, вписване на прекратяване на лицензия и публикация за това, достъп на трети лица до досието, промени в името и адреса на притежателя, продължаване на срокове, справки и извлечения от Държавния регистър на топологиите, поправка на технически грешки, допуснати от заявителя, издаване на дубликати в размери, определени в тарифа, одобрена от Министерския съвет.

Досие

Чл. 6. (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2019 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 92 от 2020 г.) Патентното ведомство поддържа за всяка топология досие на хартиен или електронен носител, което включва цялата документация по регистрацията и последващите вписвания.

(2) Право на достъп до досието на топологията имат заявителят, притежателят, представителят им по индустриална собственост, юрисконсулт от администрацията на заявителя или притежателя, както и адвокат, писмено упълномощен от заявителя или притежателя. Достъп до досието има и лице, което е изрично упълномощено с нотариално заверено пълномощно от заявителя или притежателя.

(3) След публикацията по чл. 29 всяко лице има право на информация за данните, съдържащи се в досието на топологията, които подлежат на вписване.

(4) Трети лица, по отношение на които са вписани допустими от закона обстоятелства, имат право на достъп само до документацията, въз основа на която е извършено вписването.

(5) Патентното ведомство не предоставя достъп на трети лица до материала, идентифициращ топологията, или до частите от него, определени от нейния притежател като търговска тайна, освен по разпореждане на съда, когато тези лица са страни в съдебен процес по заличаване на регистрацията или нарушаване на изключителното право.

(6) Правото на достъп до досие включва правото на оправомощените по този закон лица да се запознаят и да получат копия от всички материали и документи, които се съхраняват в съответното досие, с изключение на тези по ал. 5 и на вътрешноведомствените документи по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за марките и географските означения.

(7) Редът за предоставяне на достъп до досиетата и за получаване на справки или извлечения от регистъра се определя с инструкцията на председателя на Патентното ведомство.

Държавен регистър на топологиите

Чл. 7. Държавният регистър на топологиите съдържа данни за всички регистрирани топологии и за всички последващи промени по отношение на тях.

Достъп до Държавния регистър на топологиите

Чл. 8. Държавният регистър на топологиите е публичен. Всеки може да иска справка или извлечение от съдържанието на регистъра.

Публикации в Официалния бюлетин на Патентното ведомство

Чл. 9. Патентното ведомство извършва публикации в официалния си бюлетин на всички регистрирани топологии и на последващи промени в регистрацията.

Глава втора. ПРАВНА ЗАКРИЛА

Придобиване на право върху топология

Чл. 10. (1) Правото върху топология се придобива чрез регистрацията ѝ в Патентното ведомство, считано от съответната дата по чл. 14, ал. 1.

(2) Правото върху топологията е изключително.

Право на заявяване

Чл. 11. (1) Правото на заявяване принадлежи на лицето, създало топологията. Когато правото на заявяване принадлежи на няколко лица, то се упражнява от тях съвместно. Отказът на едно или няколко от лицата да участват в заявяването не е пречка за останалите. Отказът се извършва в писмена форма.

(2) Когато топологията е служебна съгласно чл. 12, ал. 1, правото на заявяване принадлежи на работодателя или на поръчващия.

(3) Правото на заявяване по ал. 2 преминава върху лицето, създало топологията, ако в тримесечен срок от писменото уведомление за създадената топология работодателят, съответно поръчващият, не подаде заявка, освен ако между тях е уговорено друго.

(4) Правото на заявяване може да принадлежи съвместно на работодателя, съответно на поръчващия, и лицето, създало топологията, ако това е уговорено.

(5) Правото на заявяване принадлежи и на правоприемниците на лицата по ал. 1 - 4.

(6) Счита се, че заявителят има право на заявяване, докато не се установи друго по съдебен ред.

Служебна топология

Чл. 12. (1) Топологията е служебна, когато е създадена при изпълнение на задължение по трудово правоотношение или по поръчка, освен ако между страните е уговорено друго в писмена форма.

(2) Лицето, създало служебна топология, има право на допълнително възнаграждение.

(3) Възнаграждението по ал. 2 може да се определи като част от приходите, получени от използването на топологията, като еднократна сума или по друг начин.

(4) Когато възнаграждението, определено като еднократна сума, се окаже явно несъразмерно на приходите, получени от използването на топологията, лицето, създадо служебна топология, има право да поиска увеличаване на възнаграждението. Ако не се постигне съгласие между страните, спорът се решава от съда по справедливост.

Право на регистрация

Чл. 13. Правото на регистрация принадлежи на лицето, което има право на заявяване съгласно чл. 11.

Срок на действие на закрилата

Чл. 14. (1) Закрилата върху топологията действа от:

1. датата на първото търговско използване на топологията, осъществено от заявителя където и да е по света, ако в двегодишен срок от тази дата е подадена редовна заявка в Патентното ведомство, или

2. датата на подаване на заявка в Патентното ведомство съгласно чл. 25, ал. 2, ако топологията не е била вече търговски използвана или ако е използвана само секретно.

(2) Закрилата се прекратява десет години след края на календарната година, в която е започнало действието ѝ, съгласно ал. 1.

Съдържание на правото върху топология

Чл. 15. (1) Правото върху топологията включва правото на притежателя да я използва, да се разпорежда с нея и да забрани на трети лица да я използват в търговската дейност без негово съгласие.

(2) Използване в търговската дейност е възпроизвеждане, продажба, замяна, даване под наем или в заем, внос и износ или друг начин на търговско разпространение, както и предложение за такова разпространение на топологията или на изделие, в което тя е включена.

(3) Изключителното право има действие по отношение на трети добросъвестни лица от датата на публикуване на регистрацията на топологията в Официалния бюлетин на Патентното ведомство.

Съвместно притежаване на право върху топология

Чл. 16. (1) Правото върху топологията може да е притежание на две или повече лица.

(2) Всеки съпритежател може да използва топологията без съгласието на останалите и без да се отчита за това пред тях, освен ако между тях е уговорено друго в писмена форма.

Ограничения на правото върху топология

Чл. 17. Правото на притежателя не се разпростира върху:

1. възпроизвеждането изцяло или на част от регистрираната топология чрез включването ѝ в интегрална схема или по друг начин, с изключение на тези части от нея, които не са оригинални съгласно чл. 3, ако то се осъществява за лични потребности, оценка, анализ, изследване или обучение;

2. използването с търговска цел на топология, създадена от трето лице в резултат на оценка или анализ по т. 1, когато новосъздадената топология е оригинална по смисъла на чл. 3;

3. действията по чл. 15, ал. 2, извършвани или поръчвани от лице, което не знае или няма

основания да предполага, че регистрирана топология е реализирана неправомерно в използваната интегрална схема или в изделие, в което се съдържа такава интегрална схема; когато лицето узнае за това, то може да продължи използването на интегралната схема в рамките на наличния запас стока или стоката, поръчана преди узнаването за неправомерното реализиране, като по искане на притежателя на правото върху топологията трябва да заплати справедливо възнаграждение, каквото би заплатил при свободно договорена лицензия.

Изчерпване на правото върху топология

Чл. 18. Притежателят на правото върху топология не може да забрани използването в търговската дейност на интегрална схема или изделие, съдържащо интегрална схема, в която е реализирана регистрирана топология и които са пуснати на пазара в Република България от него или с негово съгласие.

Прехвърляне на права

Чл. 19. (1) Всички права по този закон, доколкото в него не е предвидено друго, могат да се прехвърлят.

(2) При съвместно притежаване на топология правото се прехвърля с писмено съгласие на всички съпритежатели, освен ако между тях е уговорено друго.

(3) Прехвърлянето се вписва в Държавния регистър на топологиите по молба на една от страните, към която се прилага документ за прехвърляне.

(4) Прехвърлянето има действие по отношение на трети лица от датата на публикацията в Официалния бюлетин на Патентното ведомство.

Лицензионен договор

Чл. 20. (1) Притежателят на правото върху топология може да разреши използването ѝ с лицензионен договор.

(2) Разрешение за използване на съвместна топология се дава със съгласието на всички притежатели.

(3) Лицензията може да бъде изключителна или неизключителна. Когато не е уговорено друго, лицензията се счита за неизключителна.

(4) Лицензодателят на изключителна лицензия няма право да предоставя лицензии със същия предмет на други лица. Той има право сам да използва топологията само ако това е изрично уговорено.

(5) Лицензионният договор се вписва в Държавния регистър на топологиите по молба на лицензополучателя, към която се прилага извлечение от лицензионния договор. На лицензополучателя се издава удостоверение.

(6) Лицензионният договор има действие по отношение на трети лица от вписването му в Държавния регистър на топологиите.

Прекратяване правната закрила на топология

Чл. 21. (1) Правната закрила на топология се прекратява със:

1. изтичане срока на действие съгласно чл. 14, ал. 2;
2. отказ на притежателя на правото;
3. прекратяване на юридическото лице - притежател на правото върху топологията без правопримемство.

(2) Прекратяването по ал. 1, т. 3 се извършва по искане на заинтересувано лице.

Отказ от право

Чл. 22. (1) Притежателят на правото върху топология може да се откаже от правото си с писмена декларация до Патентното ведомство.

(2) Отказът на един или няколко от съпритежателите не води до прекратяване на правната закрила по отношение на останалите съпритежатели.

(3) Отказът има действие от вписването му в Държавния регистър на топологиите.

(4) Когато има вписана лицензия, отказът от право се вписва само след като притежателят представи доказателство, че е уведомил лицензополучателя за намерението си да се откаже от правото върху топологията. В този случай вписването се извършва след изтичането на двумесечен срок от представяне на доказателството.

Заличаване на регистрацията

Чл. 23. (1) Регистрацията се заличава по искане на всяко заинтересувано лице, когато:

1. топологията не отговаря на изискванията по чл. 3;
2. заявката за регистрация не е била подадена в срока по чл. 14, ал. 1, т. 1;
3. материалът, изискван съгласно чл. 25, ал. 2, т. 3, не съответства на топологията на интегралната схема, представена като образец в съответствие с чл. 25, ал. 2, т. 4.

(2) Регистрацията на топологията се заличава и когато по исков ред е установено, че вписаният притежател не е едно от лицата, посочени в чл. 11, и в едномесечен срок от влизането в сила на съдебното решение не е постъпила молба за вписването на действителния притежател.

Правни последици от заличаването

Чл. 24. (1) Заличаването на регистрацията на топологията има действие от съответната дата по чл. 14.

(2) Заличаването на регистрацията на топологията не засяга:

1. влезлите в сила решения по искове за нарушение, доколкото са изпълнени преди заличаването;
2. лицензионните договори, доколкото са изпълнени преди заличаването, освен ако е уговорено друго.

Глава трета.

ПРОИЗВОДСТВО ПО РЕГИСТРАЦИЯТА

Подаване на заявка

Чл. 25. (1) Заявката за регистрация на топология се подава в Патентното ведомство.

(2) Заявката се счита за редовно подадена и получава дата на подаване, когато в Патентното ведомство са постъпили най-малко:

1. искане за регистрация;
2. име и адрес на заявителя;
3. материал, позволяващ идентифициране на топологията, за която се иска регистрация;
4. декларация за датата на първото търговско използване и образец на интегралната схема, в която е реализирана заявената топология, ако търговското използване е осъществено преди подаване на заявката.

Съдържание на заявката

Чл. 26. (1) Освен данните по чл. 25, ал. 2 заявката трябва да съдържа и:

1. името на държавата, на която заявителят е гражданин, в която има местожителство или в която извършва действителна търговска или производствена дейност;

2. (изм. - ДВ, бр. 92 от 2020 г.) името и адреса на представителя по индустриална собственост или на адвоката, когато са упълномощени такива, и пълномощно;

3. документ за платени такси.

(2) Заявителят може да определи материала съгласно чл. 25, ал. 2, т. 3 или части от него като търговска тайна.

(3) Документите и данните се представят на български език. Когато са представени на друг език, датата на подаване се запазва, ако в тримесечен срок от тази дата те бъдат представени на български език.

Формална експертиза

Чл. 27. За всяка заявка се извършва експертиза, при която се проверява дали са изпълнени изискванията на чл. 26. Когато се констатира недостатък, на заявителя се предоставя тримесечен срок за отстраняването им.

Прекратяване на производството

Чл. 28. (1) Когато заявителят не отстрани недостатъците в срока по чл. 27 или заявката е подадена след срока по чл. 14, ал. 1, т. 1, Патентното ведомство взема решение за прекратяване на производството.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 01.03.2007 г.) Решението по ал. 1 може да се обжалва в тримесечен срок по реда на Административнопроцесуалния кодекс пред Административния съд - град София.

Регистрация на топологията

Чл. 29. Когато заявката отговаря на изискванията на чл. 25 и 26, топологията се вписва в Държавния регистър на топологиите, на притежателя се издава свидетелство за регистрация и се извършва публикация за регистрацията в Официалния бюлетин на Патентното ведомство.

Промени в името и адреса на притежателя

Чл. 30. (1) Притежателят на право върху топология е длъжен да уведомява Патентното ведомство за всяка промяна в името и адреса си.

(2) Промяната се вписва в Държавния регистър на топологиите по молба на притежателя.

(3) Всички документи, за които притежателят трябва да бъде уведомен, се изпращат на адреса, вписан последен в Държавния регистър на топологиите.

Продължаване и възстановяване на срокове

Чл. 31. (1) Срокът по чл. 27 може да бъде продължаван с три месеца, но не повече от два пъти, по молба на заявителя преди изтичане на предоставения срок.

(2) Сроковете, пропуснати поради особени непредвидени обстоятелства, могат да бъдат възстановени по молба на заявителя или притежателя. Молбата се подава до три месеца след отпадане на причината за пропускане на срока, но не по-късно от една година от изтичане на пропуснатия срок. Решението за възстановяване на срока се взема от председателя на Патентното ведомство.

Глава четвърта. ГРАЖДАНСКОПРАВНА ЗАЩИТА

Нарушение на правото върху топология

Чл. 32. Всяко използване в търговската дейност по смисъла на чл. 15, ал. 2 на регистрирана топология без съгласието на притежателя съставлява нарушение на изключителното право.

Право на иск

Чл. 33. (1) Право на иск за нарушение има притежателят на правото върху топологията.

(2) Лицензополучателят на изключителна лицензия може да предяви иск, ако притежателят сам не упражни това право в едномесечен срок от получаване на уведомление за нарушението от лицензополучателя.

(3) Лицензополучателят на неизключителна лицензия може да предяви иск само със съгласието на притежателя, ако друго не е предвидено в договора.

Искове за нарушение

Чл. 34. (1) Исковете за нарушение на правата по този закон могат да бъдат:

1. иск за установяване факта на нарушението;
2. иск за преустановяване на нарушението;
3. иск за обезщетение за вреди.

(2) Едновременно с иска по ал. 1 може да се поиска и:

1. преработване или унищожаване на предмета на нарушението;
2. публикуване на решението на съда в два всекидневника за сметка на нарушителя.

Искове за заличаване на регистрацията

Чл. 35. (1) Иск за заличаване на регистрацията на основание чл. 23, ал. 1 може да предяви всяко заинтересувано лице през целия срок на закрилата на топологията.

(2) Въз основа на влязло в сила съдебно решение Патентното ведомство заличава регистрацията и извършва публикация в Официалния бюлетин на Патентното ведомство.

Искове за право на заявяване

Чл. 36. Иск за право на заявяване по чл. 11 може да предяви всяко заинтересувано лице в двегодишен срок от публикацията за регистрацията в Официалния бюлетин на Патентното ведомство.

Искове за служебна топология

Чл. 37. (1) Всяко заинтересувано лице може да предяви иск за установяване дали топологията е служебна или не по смисъла на чл. 12, ал. 1.

(2) Иск по ал. 1 се предявява най-късно до една година от узнаване за регистрацията.

(3) При спорове по чл. 12, ал. 4 страната, несъгласна с определеното възнаграждение, може да предяви иск относно размера му.

Подсъдност

Чл. 38. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Исковете по този закон са подсъдни на Административния съд - град София.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Интегрална схема" е изделие в окончателна или междинна форма, предназначено да изпълнява функции по генериране, предаване, приемане, обработка и/или съхранение на информация, в което елементите и някои или всички връзки са изпълнени неразделно във и/или върху обща подложка.

2. "Топология на интегрална схема" е тримерно разположение на елементите и на връзките между тях в интегралната схема, представено по произволен начин, или такова разположение, подготвено за интегрална схема, предназначена за производство.

3. (изм. - ДВ, бр. 98 от 2019 г., изм. - ДВ, бр. 92 от 2020 г.) "Представител по индустриална собственост" е лице, което е представител по смисъла на чл. 84 от Закона за патентите и регистрацията на полезните модели.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. Закрилата на топология, която е била търговски използвана преди подаването на заявката, действа от влизането в сила на закона, при условие че след това е подадена заявка.

§ 3. В чл. 587, ал. 1 от Търговския закон (обн., ДВ, бр. 48 от 1991 г.; изм. и доп., бр. 25 от 1992 г., бр. 61 и 103 от 1993 г., бр. 63 от 1994 г., бр. 63 от 1995 г., бр. 42, 59, 83, 86 и 104 от 1996 г., бр. 58, 100 и 124 от 1997 г., бр. 52 и 70 от 1998 г., бр. 33, 42 и 64 от 1999 г.) след думата "марка" се добавя "топология на интегрална схема".

§ 4. В чл. 19, ал. 2, т. 2 от Закона за счетоводството (обн., ДВ, бр. 4 от 1991 г.; изм. и доп., бр. 26 от 1992 г., бр. 55 от 1993 г., бр. 21, 33 и 59 от 1996 г., бр. 52 от 1997 г., бр. 21 от 1998 г., бр. 57 от 1999 г.) след думата "патенти" се добавя "топологии на интегралните схеми".

§ 5. В § 1, т. 8 от Закона за корпоративното подоходно облагане (обн., ДВ, бр. 115 от 1997 г.; попр., бр. 19 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 21 и 153 от 1998 г., бр. 12, 50 и 51 от 1999 г.) след думата "патент" се добавя "топологии на интегралните схеми".

§ 6. Председателят на Патентното ведомство издава инструкция по прилагането на този закон.

§ 7. Министерският съвет одобрява тарифа за таксите по чл. 5.

§ 8. Изпълнението на този закон се възлага на председателя на Патентното ведомство.

§ 9. Законът влиза в сила три месеца след обнародването му в "Държавен вестник".

Законът е приет от XXXVIII Народно събрание на 2 септември 1999 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ АДМИНИСТРАТИВНОПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС

(ОБН. - ДВ, БР. 30 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 12.07.2006 Г.)

§ 142. Кодексът влиза в сила три месеца след обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. дял трети, § 2, т. 1 и § 2, т. 2 - относно отмяната на глава трета, раздел II "Обжалване по съдебен ред", § 9, т. 1 и 2, § 11, т. 1 и 2, § 15, § 44, т. 1 и 2, § 51, т. 1, § 53, т. 1, § 61, т. 1, § 66, т. 3, § 76, т. 1 - 3, § 78, § 79, § 83, т. 1, § 84, т. 1 и 2, § 89, т. 1 - 4, § 101, т. 1, § 102, т. 1, § 107, § 117, т. 1 и 2, § 125, § 128, т. 1 и 2, § 132, т. 2 и § 136, т. 1, както и § 34, § 35, т. 2, § 43, т. 2, § 62, т. 1, § 66, т. 2 и 4, § 97, т. 2 и § 125, т. 1 - относно замяната на думата "окръжния" с "административния" и замяната на думите "Софийския градски съд" с "Административния съд - град София", които влизат в сила от 1 март 2007 г.;

2. параграф 120, който влиза в сила от 1 януари 2007 г.;

3. параграф 3, който влиза в сила от деня на обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

Релевантни актове от Европейското законодателство

Директиви:

ДИРЕКТИВА 2004/48/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 29 април 2004 година относно упражняването на права върху интелектуалната собственост

ДИРЕКТИВА 87/54/ЕИО НА СЪВЕТА от 16 декември 1986 година за правната закрила на топологиите на полупроводникови изделия

Регламенти:

РЕГЛАМЕНТ (ЕИО) № 2380/74 НА СЪВЕТА от 17 септември 1974 година за приемане на разпоредби за разпространяване на информация, свързана с научноизследователски програми за Европейската икономическа общност